

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Relationem personalem in Deo esse perfectionem, ac proinde tres
perfectiones relatiuas in eo esse concedendas putarunt Gabriel & alij. C. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

esset non perfecta, & ita imperfecta, vel sequeretur ipsam esse Dei imperfectiorem, quia propter illam Deo aliquid deesset. Quare si in creaturis relatio nulla esset perfectio, imperfectio sane eliceretur, at in diuinis non potest esse aliqua imperfectio, ergo cum relatio sit in diuinis, debet esse perfectio.

Quarta
ratio.

Quarto probatur, relationes diuinae sunt personalitates, quibus personae subsistunt, & constituntur: subsistere autem, & terminari naturam, ut sit persona, est perfectio, ergo & ipsa relatio, quæ est ultimus terminus, est perfectio.

Denique Damasc. i. de fide, c. ii. disertis verbis id docuit. Vnum quippe (inquit) Deum agnoscimus. in solis autem proprietatibus, nimirum paternitatis filiationis, & processionis, atque quantum ad causam, & ea, quæ à causa proficiuntur, ac personæ perfectionem, hoc est existendi modum, discrimen animaduertimus: ubi appellat personalem perfectionem, ipsam paternitatem, & quamlibet relationem.

CAPVT III.

Relationem personalem in Deo esse perfectionem, ac proinde tres perfectiones relativas in eo concedendas esse, putarunt Gabr. & alij.

4.

Tres relationes tres esse perfectiones, quædam dicunt Recentiores

Gabriel.

Alij non solum docet, relationes diuinas esse perfectiones Dei secundum propriam rationem relationis, sed etiam tres esse perfectiones relativas realiter distinctas. Quam sententiam recentiores aliqui amplectuntur, & aperte docuit Gabr. in i. d. 7. q. 3. ar. 3. qui, ut explicet suam sententiam, more suæ scholæ varias affert acceptiones perfectionis, non quia reuera vocabulum apud Latinos tot modis vsurpetur, sed quia Nominales, ut aliquas fugiat difficultates, vocabulis ipsis ludere videntur. Inquit ergo duobus modis dici perfectionem, priori modo dicitur ea, quæ est simpliciter summa & infinita, cui impossibilis est aliqua imperfectio, & hoc modo tres relationes diuinae sunt tres simpliciter perfectiones. Posteriori modo dicitur perfectio simpliciter, quæ conuenit omni supposito diuino, & ita relationes in Deo non sunt perfectiones simpliciter, quia quamlibet illarum non conuenit omni supposito, atqui hoc pacto una perfectio est in Patre, quæ non est in Filio, inde tamen non sequitur, filium esse imperfectum, quia de se illi perfectio Patris, nã imperfectum nõ eo dicitur, quod ei desit aliqua perfectio, sed quia non sit summum, & infinitum. Dictum est autem relationem quamlibet esse perfectionem priori illo modo, quia est summa & infinita, quare hic author plane cõcedit, aliquam perfectionem summam & infinitam esse in Patre quæ non est in Filio, & contra.

5.

Fundamentum præcipuum huius opinionis.

Anselmus.

Fundamentum præcipuum huius sententiæ est huiusmodi: Relatio, ut distingatur ab essentia, est vere ens reale: perfectio autem consequitur rationem entis, est enim passio illius, quæ dicitur bonitas, sicut etiam consequitur veritas: ergo in Deo sunt tres perfectiones relationis, multiplicato enim inferiori, necesse est multiplicari superius, ut multiplicato homine, necesse est multiplicari animal: ergo multiplicata relatione, necesse est multiplicari etiam ens, & bonum, seu perfectionem, quæ sunt superiora. Est autem in Deo tres res docet Anselm. lib. de incarnatione Verbi, cap. 3. Solemus (inquit) vsu dicere sem, quiddam aliquo modo dicimus esse aliquid, qui autem di-

cit de Deo Patrem, aut filium, aliquid de Deo diuinum esse sciunt, in Deo Patrem non esse Filium, & Filium non esse Patrem. Et paucis interiectis. Hoc ergo modo nihil prohibet, dicere duas personas, Patrem, & Filium esse duas res, si tamen intelligatur, cuiusmodi sunt res, idiplura indicat Concilium Remen. verbis quæ cap. 7. referemus, & Sanctus Thomas infra quæstio 30. art. 1. concedit in Deo tres res cum additamento hoc, Subsistentes, & in i. d. 25. quæst. 1. artic. 4. concedit tres res sine vilo additamento. Pro hac sententia refertur Clithonæus in cap. 11. libri Damasc. de fide, sed ille longe aliter sentit, vtriusque sequenti cap. referemus.

CAPVT IV.

Prædicta opinio impugnatur.

EGo sane semper existimaui, sententiam hanc multum derogare mysterio Trinitatis, cum eas multiplicat voces, quas nunquam Patres autem sunt multiplicare. Nam nomen, Personæ, sicut & Bonitas semper singulariter Deo est a commodatum: nec inuenias aliquem ex Patribus, qui tres perfectiones etiam relativas in Deo concesserit: sed semper, cum de perfectione, cum de bonitate loquuti sunt, vnam esse dixerunt. Nec solum concedere coguntur aduersarij tres perfectiones in Deo relativas, verum etiam tres sine vilo additamento, quod ipsi refugiant. Quia sicut absolute concedunt tres res, eo quod multiplicato inferiori, multiplicatur superius, absolute etiam concedere debent tres bonitates, & perfectiones, quia bonum, & perfectum sunt passiones entis, superiores ipsis relationibus, & non minus transcendentes, quam ens. Quod si negari deberet tres bonitates, & perfectiones sine additamento, solum propter scandalum audientiam, ne esset causa erroris, hoc non obesse, quo minus absolute, & sine additamento cessante scilicet de hoc, scilicet dum proprietatem vocis concedi possent, & deberent, hoc autem nullus dicere ergo non recte fertur multiplicato inferiori, qualis est relatio, multiplicari etiam quoduis superius.

Deinde ex contraria opinione sequitur primo, aliquam perfectionem diuinam conuenire vni personæ, quæ non conuenit alteri: quod hoc philosophico expositio manifeste colligitur. Paternitas non conuenit Filio, Paternitas est aliqua diuina perfectio, ergo aliqua diuina perfectio non conuenit Filio: quo vsque adeo male torquentur, qui præcedentem sequuntur opinionem, ut eos in varias impulerit sententias.

Respondent quidam, non esse concedendum, aliquam perfectionem esse in vna persona, quæ non sit in alia, quia tota perfectio relationum continetur in essentia eminenter propter illius infinitatem, & fecunditatem. Hæc tamen solutio infirma est, quia quantumvis concedamus perfectionem relationis eminenter esse in essentia, & ita in quavis persona esse perfectionem etiam eminenter, argumentum tamen continet, perfectionem quæ in vna est formaliter, alteri non conuenire formaliter, forma autem philosophica negari non potest, ut manifestum est, antecedens vero illius in maiori, & minori loquitur de perfectione formaliter, nõ solum virtute & essentia, ut patet, ergo inferitur in conclusione, aliquam esse perfectionem in vna persona formaliter.